

Prima instanță: M. Moraru

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi, Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare,

în pricina civilă la cererea Instituției Publice Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare privind separarea utilajului agricol din masa debitoare a Societății cu Răspundere Limitată „Sauron” în proces de insolabilitate,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, prin care cererea depusă de Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a fost respinsă, ca neîntemeiată,

A C O N S T A T A T:

La 13 noiembrie 2015, Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a depus în instanța de insolabilitate cerere privind separarea utilajului agricol din masa debitoare a Societății cu Răspundere Limitată „Sauron” în proces de insolabilitate.

În motivarea cererii, Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a invocat că la 03 iunie 2010, a încheiat cu SRL „Sauron” contractul de vânzare-cumpărare în rate a tehnicii agricole nr. SI 241.

Conform contractului nominalizat, SRL „Sauron” a procurat în rate (fără a obține dreptul de proprietate) de la Instituția Publică, organ subordonat Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, 3 (trei) sisteme de irigare prin picurare destinate pentru 20 ha de livadă/fiecare și un sistem de irigare prin picurare destinat pentru 15 ha de viță-de-vie, fapt ce se confirmă prin factura de expediție seria EP nr. 601657, precum și actele de predare primire din 03 iunie 2010.

Susține că potrivit pct. 7.1 și Anexa nr. 2 a contractului menționat, SRL „Sauron” s-a obligat să achite integral valoarea sistemelor de irigare în suma de 1 469 600 lei pînă la 01 iunie 2012.

Menționează că conform contractului, Instituția Publică deține dreptul de proprietate asupra tehnicii agricole contractate, pînă la achitarea integrală de către SRL „Sauron” a plăților de răscumpărare.

Luînd în considerație că SRL „Sauron” nu a achitat nicio rată în vederea răscumpărării sistemelor de irigare, la 29 august 2011, a fost încheiat un acord adițional nr. 1 la contractul nr. SI 241 din 03 iunie 2010, în care părțile au convenit de a retrage unele elemente ale echipamentelor de irigare și de a diminua valoarea/contractuală cu suma de 123 514, 40 lei ce constituie servicii de instalare, deservire tehnică, servicii de monitorizare și asigurare.

Ca urmare în baza acordului menționat a fost diminuată suma contractuală cu 123514,40 lei și au fost restituite Instituției Publice componente ale sistemelor de irigare în valoare totală de 317 289 lei.

Astfel, reieșind din faptul că la 06 decembrie 2011 în privința SRL „Sauron” a fost intentat procesul de insolabilitate, în temeiul art. 48, alin. (3) din Legea insolabilității, Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare pretinde la separarea sistemelor de irigare din masa debitoare a SRL „Sauron”.

Invocă că odată ce sistemele de irigare se află în posesia SRL „Sauron” în proces de insolabilitate, Instituția Publică nu are acces la bunurile nominalizate și efectuarea raportului de evaluare nu este posibilă.

Solicită Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare separarea din masa debitoare a SRL „Sauron” în proces de insolabilitate și transmiterea către Instituție a utilajului agricol după cum urmează:

- sistem de irigare prin picurare - 15 ha de viță de vie, nr. certificatului tehnic MA008534, nr. înregistrării de stat 11-0306;
- sistem de irigare prin picurare - 20 ha de livadă, nr. certificatului tehnic MA0012081, nr. înregistrării de stat 11-0603;
- sistem de irigare prin picurare - 20 ha de livadă, nr. certificatului tehnic MA0012082, nr. înregistrării de stat 11-0604;
- sistem de irigare prin picurare - 20 ha de livadă, nr. certificatului tehnic MA0012083, nr. înregistrării de stat 11-0606.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Instituției Publice Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare (f.d.59-63).

La 29 aprilie 2016, Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a declarat recurs împotriva hotărîrii instanței de insolabilitate, solicitînd repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea hotărîrii instanței de insolabilitate cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea privind separarea bunurilor din masa debitoare să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că hotărîrea instanței de insolabilitate este ilegală, deoarece, instanța de judecată nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare ca fiind depus cu omiterea termenului de atac și care urmează a fi respins.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd încadrarea recursului în termenul de atac stabilit de Lege, consideră oportun de a reitera prevederile art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuează expres că hotărîrile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În acest context, actele pricinii certifică faptul că hotărîrea recurată a fost pronunțată integral, la 31 martie 2016 (f.d. 59-63).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 31 martie 2016 avocatul Instituției Publice Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare – Loghinescu Petru a fost prezent la pronunțarea hotărîrii contestate (f.d. 55-58).

Cunoscînd despre conținutul hotărîrii contestate, Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a declarat recurs împotriva acesteia, la 29 aprilie 2016, fapt ce indică asupra tardivității lui.

Ca temei de repunere în termenul de procedură, recurentul a invocat că hotărîrea contestată a recepționat-o la 27 aprilie 2016, astfel este îndreptățit să fie repus în termenul de procedură.

Completul de judecată reține că hotărîrea instanței de insolvență a fost pronunțată integral, la data emiterii, astfel temeiul invocat de către recurent pentru a fi repus, este unul declarativ.

Or, conform art. 116 alin. (1) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

De altfel, recurentul prin înaintarea recursului la 29 aprilie 2016, și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a recursului și să justifice în speță, admiterea excepției tardivității recursului și în consecință, atrage respingerea recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de atac.

Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Mai mult decît atît, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință față de drepturile procedurale conferite de legislator.

Totodată, părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească „pas cu pas” desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste

drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) CPC, coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procesual civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că recursul declarat de Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare la 29 aprilie 2016, este unul tardiv, declarat în afara termenului legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurentul fără motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal de contestare, Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea Instituției Publice Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare privind repunerea în termenul de procedură și de a respinge recursul declarat.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge cererea Instituției Publice Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare privind repunerea recursului în termenul de procedură.

Se respinge recursul declarat de către Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare, ca depus cu omiterea termenului de declarare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Iuliana Oprea